

Djurhälsa 2009

JO1302

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	3
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistikanvändning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	3
A.13 Internationell rapportering	3
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	5
1.1.5 Referenstider	5
1.2 Fullständighet	5
B.2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	5

2.2.4	Svarsbortfall	5
2.2.5	Bearbetning	5
2.2.6	Modellantaganden	5
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	7
B.3	<i>Aktualitet</i>	7
3.1	Frekvens	7
3.2	Framställningstid	7
3.3	Punktlighet	7
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	7
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	8
5.1	Spridningsformer	8
5.2	Presentation	8
5.3	Dokumentation	8
5.4	Tillgång till primärmaterial	8
5.5	Upplysningstjänster	8

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Djurhälsa

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Jordbruksverket
Postadress: 551 82 JÖNKÖPING
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 036-15 59 33
Telefax: 036-34 01 96
E-post: ann-
marie.karlsson(@)jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statens Jordbruksverk
<i>Postadress:</i>	551 82 JÖNKÖPING
<i>Besöksadress:</i>	Vallgatan 8
<i>Kontaktperson:</i>	Tomas Eriksson
<i>Telefon:</i>	036-15 56 98
<i>Telefax:</i>	036-34 01 96
<i>E-post:</i>	tomas- h.eriksson(@)jordbruksverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Statistiken framställs endast genom registerbearbetningar.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

Någon EU-reglering föreligger inte för denna statistik.

A.10 Syfte och historik

Statistikområdet *Djurhälsa* ingår i den officiella statistiken på jordbruksområdet från och med år 2007. Statistikområdet *djurhälsa* avser att belysa hälsan hos lantbrukets djur. *Djurhälsa* definieras som individens, gruppens och besättningens frihet från sjukdomar, skador och andra lidanden.

A.11 Statistikanvändning

Statistik inom djurhälsoområdet är av stort allmänintresse och är viktigt för forskning, utredningar och analyser.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken bygger i sin helhet på tre administrativa register.

1. De uppgifter som avser kolikfall hos häst med årstidsvariationer bygger på Jordbruksverkets djursjukdatabas som är en del av det s.k. vet@-systemet.
2. Sjuklighet hos mjölkkor i besättningar av olika storlek har hämtats från

organisationen Svensk Mjök och bygger på en sambearbetning av djursjukdata med de uppgifter avseende besättningsstorlek som samlas in via Svensk Mjök.

3. För andelen kalvar som dör inom en månad har statistiken framställts genom elektronisk bearbetning av informationen i Jordbruksverkets centrala djurdatabas (CDB), som innehåller aktuella uppgifter för samtliga nötkreatur i landet.

Djursjukdatabasen innehåller inrapporterade uppgifter från veterinära förrättningar enligt förordning (2009:1386) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård. Djursjukdatabasen används av veterinärer, länsstyrelser, branschorganisationer och Sveriges lantbruksuniversitet. Med behörigheterna följer begränsningar för vilka data som kan ses. Ansvarig för administrationen på Jordbruksverket är "Enheten för veterinära frågor" på "Avdelningen för djurskydd och hälsa".

A.13 Internationell rapportering

-

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Resultatredovisningen planeras att utökas inför kommande år.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Denna statistik framställs genom registerbearbetningar.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De statistiska målstorheterna är:

- Kalvdödlighet hos olika nötkreatursraser
- Sjukdomsfrekvens i mjölkkobesättningar
- Kolikfall hos häst

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av:

- Födda kalvar
- Alla mjölkkor
- Kolikbehandlade hästar

1.1.2 Variabler

De huvudvariabler som redovisas är:

- Antal födda kvigkalvar
- Antal födda tjurkalvar
- Antal kvigkalvar som dött under första levnadsmånaden
- Antal tjurkalvar som dött under första levnadsmånaden

- Andelen mjölkkor med viss sjukdom (efter besättningsstorlek och ras)

- Andel kolikfall

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av andelar och totaler

1.1.4 Redovisningsgrupper

- Sjukdomstyper
- Ras
- Kön
- Region
- År
- Månad
- Besättningsstorlek

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avseende sjuklighet hos mjölkkor avser kontrollåret 2009/2010, vilket är detsamma som perioden 1 september 2009 till 31 augusti 2010. Övriga uppgifter avser kalenderåret 2009.

1.2. Fullständighet

Statistiken bygger på bearbetningar av administrativa register. Se avsnitten ramtäckning samt mätfel nedan.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

-

2.2 Osäkerhetskällor

Kvaliteten på djursjukdata beror dels på hur den är inrapporterad och dels på om den är inrapporterad.

Det finns ett visst mörkertal med veterinärer som inte rapporterar in sina veterinärbehandlingar. Dessutom kan det finnas fel i inrapporterade data, som t.ex. fel djurslag, fel diagnoser etc. Vissa felaktigheter kan upptäckas via automatiska valideringar som all data genomgår innan den tillåts att gå vidare.

Fel som upptäcks av veterinärerna själva kan rättas i efterhand av systemadministrationen. Felen bedöms ändå som sällsynta och statistik baserad på djursjukdatabasen kan anses som tillförlitlig i alla avseenden utom när det gäller mängden data som kommer in. Från distriktsveterinärerna rapporteras allt. Från en del privatpraktiserande veterinärer finns det brister. Det innebär att det är svårt att ta fram tillförlitliga frekvenser av olika sjukdomar och symtom. Man bör också vara medveten om de olika rapporteringskraven för olika djurslag. Enligt Jordbruksverkets föreskrifter behöver inte sällskapsdjur rapporteras med diagnos eller andra detaljer, utan endast antalet djur som har behandlats. Mest fullständig är nötkreatursrapporteringen. Den omfattar även djuridentitet. Det finns ett starkt intresse även hos lantbrukarna att veterinären rapporterar fullständigt då statistik och nyckeltal tas fram av näringens organisationer med hjälp av djursjukdatarapporteringen.

2.2.1 Urval

Denna undersökning är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning förekommer inte, medan undertäckning förekommer om samtliga veterinärer inte levererar in uppgifter. Det finns ett visst mörkertal med veterinärer som inte rapporterar in sina veterinärbehandlingar. De veterinärer som ingår i Distriktsveterinärorganisation rapporterar in samtliga behandlingar. Från en del privatpraktiserande veterinärer finns det dock brister i rapporteringen. Det innebär att det är svårt att ta fram tillförlitliga frekvenser av olika sjukdomar och symtom.

Nötkreatursrapporteringen är den del av statistiken som är mest fullständig. Den omfattar även djuridentitet. Det finns ett starkt intresse även hos lantbrukarna att veterinären rapporterar fullständigt då statistik och nyckeltal tas fram av näringens organisationer med hjälp av djursjukdatarapporteringen

2.2.3 Mätning

Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i de använda registren är felaktiga.

Det kan finnas fel i inrapporterade data, som t.ex. fel djurslag, fel diagnoser etc. Vissa felaktigheter kan upptäckas via automatiska valideringar som all data genomgår innan den tillåts att gå vidare. Fel som upptäcks av veterinärerna själva kan rättas i efterhand av systemadministrationen. Felen bedöms ändå som sällsynta och statistik baserad på djursjukdatabasen kan anses som tillförlitlig i alla avseenden utom när det gäller mängden data som kommer in.

Man bör också vara medveten om de olika rapporteringskraven för olika djurslag. Enligt Jordbruksverkets föreskrifter behöver inte sällskapsdjur rapporteras med diagnos eller andra detaljer, utan endast antalet djur som har behandlats.

Uppgifter för andelen kalvar som dött inom en månad har maskinellt inhämtats från Jordbruksverkets centrala djurdatabas (CDB). Jordbrukare ska rapportera uppgifter om förändringar i sina nötkreatursbestånd till CDB inom sju dagar

efter förändringen. Kontroller av uppgifternas riktighet i registret genomförs kontinuerligt, varvid minst 5 % av djurhållarna kontrolleras årligen på plats. Därutöver sker administrativa kontroller.

2.2.4 Svartsbortfall

För andelen kalvar som dött inom en månad föreligger inte något bortfall, eftersom statistiken baseras på ett register över samtliga nötkreatur i landet. För de uppgifter som rapporterats in av veterinärer, se avsnittet mätfel.

2.2.5 Bearbetning

Fel från bearbetningsprocessen bedöms vara små.

2.2.6 Modellantaganden

Modellantaganden förekommer inte.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Statistiken bygger på administrativa register av totaler varför inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Statistiken redovisas årligen.

3.2 Framställningstid

Resultaten redovisas i oktober, 10 månader efter referensårets utgång. För statistiken över sjukligheten hos mjölkkor sker redovisningen 1 månad efter kontrollårets slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för serien Sveriges Officiella Statistik.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

I publiceringen ingår vissa uppgifter för tidigare år, för att möjliggöra jämförelser över tid.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

De uppgifter som rör nötkreatur bedöms hålla högst kvalitet. Statistiken är framtagen så att jämförelser i förekommande fall kan göras mellan olika djurslag.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Statistiken kan sammanvändas med den statistik över antalet husdjur i Sverige som tas fram årligen (serie JO 20 och JO 23, Statistiska meddelanden.)

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelande, JO 25 SM 1001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen ”Statistik” samt på SCB:s webbplats www.scb.se.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tabeller samt textkommentarer med figurer.

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen. Se även 5.5.

5.4 Tillgång till primärmaterial

-

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Tomas Eriksson på Jordbruksverket, telefon 036-15 56 98. Frågor kan även sändas till e-postadressen statistik@jordbruksverket.se.